

R. Lacombe

De heerlijkheid in de gemeente, en de discipel van het Evangelie

Een overdenking over de overeenkomsten en de tegenstellingen tussen 1 en 2 Korinthiërs

1 en 2 Korinthiërs

1 Korinthiërs

De eerste brief aan de Korinthiërs definieert de orde van God in de christelijke gemeente. Het gaat niet om het hele leven van de gemeente, maar om de omstandigheden waardoor er aanbidding kan worden gebracht, waarin er groei is en het getuigenis kan worden gehandhaafd. Van deze beginselen en instellingen moet men noodzakelijkerwijs kennismaken en ze in acht nemen. Het is schandelijk, als men die niet kent.

Meer dan twintig keer zegt Paulus: 'ik wil dat u weet', 'weet u niet?', 'sommigen weten niet', enz. In de gemeente te Korinthe werden vleeselijke beginselen toegelaten en de Heilige Geest leek niet erkend te worden in de uitoefening van de gaven, die Hij uitdeelde. Vooral in de wondergaven. Men wist niet dat de Heilige Geest alleen Christus openbaart, de kracht en de wijsheid van God. Men wist niet dat men gedoopt was met één Geest, om één lichaam te zijn. Men was geneigd te denken dat de gemeente een groep dopelingen was, in plaats van een gemeente in het besef van de eenheid van het lichaam, van allen die gered waren door het woord van het kruis.

Terwijl zij vleeselijk waren, maakten zij het zich gemakkelijk in hun openbare godsdienst. Men maakte scheiding en vormde groepjes, die zich schaarden onder een leider en die weer tegenover elkaar stonden. Deze opgeblazenheid had tot

gevolg dat kwaad werd toegelaten. Velen van hen hadden een twijfelachtige moraal, en anderen trokken zich dat niet aan. Er waren rechtszaken onder broeders. Men was niet afgezonderd van kwaad en hierdoor werd de Tafel van de Heer verontreinigd.

Het Avondmaal werd gevierd op een zelfzuchtige en onheilige manier en had het karakter als gedachtenismaal verloren. De christelijke vrijheid werd heel slecht begrepen. Dit onderwerp moest dan ook uitgebreid behandeld worden, vooral in hoofdstuk 6 tot en met 10. Paulus ontkent niet dat het kind van God in Christus een algehele vrijheid geniet, maar toont aan dat het niet past deze vrijheid op te eisen voor het vlees. De vrijheid die men zichzelf veroorloofde had geen voordelige of opbouwende gevolgen. Het verdeelde hen voor de Heer en voor de broeders. Het maakte hen niet alleen tot slaven, maar ze liepen het gevaar een aanstoot te zijn voor de zwakkeren. Paulus toont aan dat hijzelf ook niet van zijn rechten gebruik maakte als dienaar van het evangelie. Hij hield 'dieet' in alle dingen, voor een betere aanbeveling van zijn dienst.

In Korinthe waren de geestelijke openbaringen aan geen enkele beperking onderworpen, zodat de samenkomsten wanordelijk verliepen. Ten slotte loochende men de fundamentele waarheid van de opstanding; en van sommigen kon gezegd worden dat zij in onwetendheid aangaande God leefden, tot schande van de gemeente.

Dit was werkelijk iets dat een arbeider kon ontmoedigen, tegen wie de Heer had gezegd: *'Ik heb veel volk in deze stad'* (Hand. 18:10). Een stad waarin Paulus veel moeite had gestoken in de 18 maanden dat hij er was, en waar hij maar twee jaar afwezig was geweest. Zonder zijn droefheid te laten blijken, onderzoekt Paulus alle twistpunten met gezag en met ernst. Hoewel hij het goede erkent, is hij duidelijk en dikwijls streng. Hij weet aan te moedigen, maar ook te dreigen. Hij zegt: Ik vermaan u dus: *'Wees mijn navolgers'* (4:16). Even later spreekt hij van de roede, en is hij verontwaardigd over hun verdraagzaamheid ten opzichte van kwaad. Op die manier wisselt de toon tot aan het eind. Na de bemoedigende woorden *'Mijn geliefde broeders, wees standvastig, onbeweeglijk'* (15:58), lezen we: *'Als iemand de Heer niet liefheeft, die zij vervloekt'* (16:22).

Paulus gaat uit van de basis: Jezus Christus en die gekruisigd. Ja, Hij was gekruisigd, vervolgd en aan een kruis geklonken, door mensen die in de wereld het meest eerbaar waren. Na vastgesteld te hebben dat de Geest alleen inzicht kan geven in de dingen van God, laat hij mooie verordeningen de revue passeren, waarvan hij het éne fundament had gelegd, namelijk Jezus Christus (3:10), door die te

vergelijken met de werkelijke toestand van de gemeente en de praktijken die in Korinthe werden toegelaten.

Hun geweten was duister en had hun de noodzakelijke heiligheid van Gods volk uit het oog laten verliezen. Men had zich moeten verootmoedigen over ongerechtigheid, in plaats van trots te zijn; en het oude zuurdeeg moeten wegdoen. 1 Korinthiërs 5 noemt zondige toestanden die zelfs afgekeurd werden door het natuurlijke geweten van de mensen, maar die onder de broeders werden toegelaten. In Galaten 5 vers 20 en 21 noemt Paulus enkele werken van het vlees en voegt eraan toe: *'en dergelijke'*.

Het lijkt erop dat deze toevoeging stilzwijgend bedoeld is voor de handhaving van de goede leer. Dat dit belangrijk is vinden wij op andere plaatsen. Het is wel ernstig: geroepen te worden om zitting te houden om de gemeente te reinigen. In het bijzonder ten opzichte van de tweede en derde zonde die worden genoemd (onreinheid, losbandigheid), waarvan wijzelf ook niet altijd rein zijn. De priester moest zich in de eerste plaats bezighouden met zijn eigen zonden, dan zou hij nederiger zijn in zijn oordeel over anderen.

Daarna onderzoekt Paulus de gebruiken, de moeilijkheden van het leven te midden van de afgoderij onder de heidenen. Daarna moest hij zijn dienst rechtvaardigen, omdat die bekritiseerd werd. Hij brengt ook de heiligheid van de Tafel, het gedrag in de gemeente, de goede manier om Avondmaal te vieren, onder de aandacht. De genadegaven moeten uitgeoefend worden tot nut van het geheel en niet tot heerlijkheid van mensen. De leden zijn ook leden van elkaar als leden van het éne lichaam. Een onuitsprekelijke openbaring van de wil van de Heer. In de samenkomsten moet welvoegelijkheid en orde heersen, wijsheid van God om een gelukkig evenwicht te bewaren.

De brief eindigt met een herinnering aan het zuivere evangelie van het heil, en Paulus toont aan dat er niets overblijft van de christelijke boodschap, als men niet gelooft in de opstanding. Eerst komt Christus, de Eersteling, ten tweede zij die van Christus zijn bij Zijn komst. Daarna komt het einde.

1 Korinthiërs 13 is een vergezicht over de uitmuntendheid van de liefde. Maar waar kan men de kracht vinden om lief te hebben? De weg wordt getoond, het middel wordt gegeven. Men kan zeggen dat deze brief ons uitnodigt ons te verheffen tot een ander niveau, waar de apostel al is en dat hij in de tweede brief zal openbaren.

2 Korinthiërs

Orde moet met ijver en onderworpenheid gezocht worden. Maar orde is geen doel op zichzelf. De gemeente is hoogst dierbaar voor het hart van Christus. Hij bevestigt haar, opdat zij Zijn karaktertrekken zou vertonen; en dat zowel in haar innerlijke als in haar uiterlijke kenmerken en werkzaamheden. Als men een het huis op orde brengt, doet men dat opdat het bewoond wordt, niet om er een museum van te maken. Als een leger in paraatheid wordt gebracht, gebeurt dat voor de strijd, niet voor de sier. *'Ik zal onder hen wonen en wandelen, en Ik zal hun God zijn en zij zullen Mijn volk zijn'* (2 Kor. 6:16). *'Terwijl u één van ziel meestrijdt met het geloof van het evangelie'* (Fil. 1:27).

Als men niets anders zou doen dan inzettingen vasthouden, zou het christendom alleen maar een verbetering van de wet zijn. Paulus moet in 2 Korinthiërs 3 dan ook de kwestie van de letter en de geest aansnijden. Men moet de roerselen van het leven, men moet Christus hebben, levend in Zijn tempel, Die aan allen Zijn opstandingsleven meedeelt; dat is de heerlijkheid. Wie zal het gekozen instrument zijn om de voorhang die de heerlijkheid verbergt, weg te nemen? Dat zal iemand zijn die de dood gesmaakt heeft, die de oude mens geoordeeld heeft. Iemand van wie het vlees gekruisigd is, een verbroken mens, van wie de doorzichtige ziel straalt met de glans van Christus. Paulus droeg in zijn lichaam het sterven van Jezus met zich mee (4:10). Zijn schat bevond zich in een aardens vat. De uitnemendheid van de kracht is van God, zij wordt volbracht in zwakheid (4:7).

Paulus openbaart de bediening van de Geest, die levend maakt. Zijn dienst geeft een reuk uit het leven, door de dood die in hem werkt. Een overvloed van medelijden, van troost, van verzoening is zijn kracht. Een kracht die het grote 'nu' (6:2) van God actueel gaat maken, in de dag van de genade; die genade is voldoende voor alles, zoals ze voldoende was voor Paulus. Ook al moet het lijden dat de verplichte tegenhanger is van de genade, over Paulus komen, hij is ertoe bereid.

2 Korinthiërs is na de brief aan de Romeinen het boek waarin het woord 'genade' het meest voorkomt in het Nieuwe Testament, 18 keer. Bekijk deze voorbeelden eens: In 1 Korinthiërs gaat het erom een boze uit te sluiten, dat was *gehoorzaamheid*. In 2 Korinthiërs 2:7 maakt men zich ongerust over iemand die getroost en verzorgd dient te worden, dat is *genade*. In de eerste brief geeft Paulus zichzelf niet bloot. De tweede brief echter staat vol ontboezemingen van Paulus. Maar het is een van zichzelf ontledigde Paulus, in die mate dat hij kan zeggen: 'Christus spreekt in mij' (13:3).

Hij stort zijn hart onbeperkt uit. Gevoelens en nieuwe feiten worden van hem openbaar, zijn oprechtheid is absoluut. Alleen Christus kan dat voortbrengen. *'Opdat u de liefde zou kennen die ik overvloedig tot u heb'* (2:4). *'Onszelf als uw slaven om Jezus' wil'* (4:5). *'Want de liefde van Christus dringt ons'* (5:14). *'Ik nu, Paulus zelf, vermaan u door de zachtmoedigheid en goedertierenheid van Christus'* (10:1). *'Omdat ik u niet liefheb? God weet het'* (11:11). *'En ik zal heel graag alles ten koste leggen en voor uw zielen ten koste gelegd worden, al zou ik ook minder geliefd worden'* (12:15).

Hoofdstuk drie is als een triomftocht, die voor de deur blijft staan, alvorens naar binnen te gaan. Want de ontvangst door de gemeente is koel, en een deel van de gelovigen is niet in de stemming. Er volgt een pleitrede. De harten sluiten zich, men wordt ongevoelig voor de brief, die veroordeelt en doodt. Dat was niet de Geest, maar de ontwikkeling van de geestesgesteldheid van een bepaalde groep, die feitelijk de Heer de rug toekeerde.

Paulus pleit dus vanaf hoofdstuk 4 tot en met 6. Hij moet zijn hart openen, en het hart van Christus smeekt de zuivere heerlijkheid binnen te laten. De aanwezigheid daarvan lost alle kwesties op en verandert hen die ze beschouwt! Ja, mochten de gelovigen maar ruimer van geest worden en zich afzonderen van de wereld (en niet alleen van andere christenen), door zich te 'reinen van alle bevlekking van het vlees en van de geest' (7:1). Dan zal de goede reuk van Christus van Godswege met vreugde en met het licht van de ware kennis binnenkomen.

In 2 Korinthiërs 7 lezen wij een juiste, gematigde lof van de gemeente met een vrolijke echo in het hart van Paulus; hoewel er toch veel oorzaken van droefheid waren. De gemeente is gevoelig geweest voor de strenge berispingen van de eerste brief, zij is bedroefd geworden, heeft berouw betoond en heeft zich gereinigd van het verkeerde. Hun reactie is goed geweest. Ze had beter kunnen zijn. Minder overijld, minder verontwaardigd misschien, zonder dat het nodig is om erover te spreken of het woord 'wraak' ¹ uit te spreken. Toch is het een werk van God, een goed werk dat begonnen is; en Paulus heeft vertrouwen. Het is een overwinning van het goede: *'In alles hebt u bewezen zelf rein te zijn in deze zaak'* (7:11). Men mag hopen dat het werk van de reiniging zich zal uitstrekken tot hun geweten.

Enigszins als een overwinnaar, die voor zijn Meester de tol van de gehoorzaamheid int, is Paulus nu vrij om de hoofdstukken 8 en 9 te schrijven, die overvloeien van gedachten over genade en dienst. Bijna iedere zin bevat rijke lering over dit

¹ SV. Anderen: 'bestrafing'.

onderwerp. *'Zij gaven zichzelf eerst aan de Heer' (8:5). '(...) zoals u in alles overvloedig bent' (8:7). De tastbare bewijzen van liefde: 'Bereidheid tot het willen' (8:11). Het beginsel van gelijkheid: 'naar gelijkheid' (8:14). 'God heeft een blijmoedige gever lief' (9:8). 'Hij zal u het zaaisel verschaffen en vermenigvuldigen en de vruchten van uw gerechtigheid doen toenemen' (9:10).*

Te midden van deze redevoering vinden we een parel van grote waarde: *'Want u kent de genade van onze Heer Jezus Christus, dat Hij, terwijl Hij rijk was, ter wille van u arm is geworden, opdat u door Zijn armoede rijk zou worden' (8:9).* Inderdaad men ademt hier een liefelijke geur, die herinnert aan die van Maria van Bethanië. Want eigenlijk gaat het niet om weldadigheid, maar om de liefde van Hem Die gekruisigd is in zwakheid, maar leeft door de kracht van God.

De verschillende manieren waarop Paulus zich uitdrukt, geeft wel aan dat rondom een trouwe kern, min of meer afwijkende groepen waren. Groepen geleid door de kwaadsprekers van Paulus, en min of meer wereldsgezind. Er waren sterkten, hoogten die zich verhieven tegen de kennis van God. Ongetwijfeld ging het om invloedrijke mensen, die niet onderworpen waren aan de Heer. Er lagen wortels van niet geoordeelde zonden, die moeilijkheden voortbrachten. Wat een problemen! Paulus erkent de verdeeldheid niet, daarvan is voor hem geen sprake. In alles wat hij zegt, richt hij zich tot iedereen. Maar hij zegt niet hetzelfde tegen iedereen. De een wordt bemoedigd, de ander berispt; een ander verlicht en weer een ander ontmaskerd.

Een compleet werk van God, langdurig, diep en volledig was noodzakelijk. Paulus bereidt het voor door een nieuwe pleitrede in de hoofdstukken 10 tot en met 12. De eerste pleitrede van hoofdstuk 4 – 6 sprak over de algehele toewijding van zijn persoon aan de waarheid, het totale offer van alles waaraan een mens op aarde zich kan verplichten en wat het voor hem betekende: deze toewijding aan zijn opdracht als gezant van Christus. Het tweede pleidooi had tot doel het apostolische gezag te bevestigen – dat men verachtte vanwege zijn zachtmoedigheid en dat toch zo gerechtvaardigd werd door de vruchten. Paulus was daarom verplicht tegenover de grootspraak van de valse leraren om terug te komen op zijn onbaatzuchtige gedrag te Korinthe en bijzonderheden te geven over het lijden dat met zijn apostelschap gepaard ging. Hij spreekt ten slotte over de buitengewone openbaringen waarmee hij was geëerd door de Heer, maar ook over de doorn die hij moest aannemen, opdat de kracht op hem zou blijven.

Paulus als discipel van het evangelie

Paulus handelde als priester, als dienaar van de Geest Die levend maakt. Hij was jaloers voor God, want hij had de gemeente aan Christus verloofd (2 Kor. 11:2). Zijn eigen gezag of eigengerechtigheid hadden in zijn oog voor hem geen waarde, maar alleen een nederig gedragen kruis. Reeds in 1 Korinthiërs 4 behoorde hij tot het uitvaagsel van de wereld. In de tweede brief zijn de tekenen van een apostel steeds verbonden met smaad en lijden. Dikwijls veracht, nooit ontmoedigd en geheel aan Christus toegewijd.

Paulus beantwoordt precies aan wat de Heer de discipelen voorhoudt: *‘Want wie zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven zal verliezen ter wille van Mij en het evangelie, zal het behouden’*. *‘Voorwaar, Ik zeg u: er is niemand die zijn huis, broers, zusters, moeder, vader, kinderen of akkers heeft verlaten ter wille van Mij en ter wille van het evangelie’* (Mark. 8:35; 10:29). Hij had zijn eigen leven verloren ter wille van de Heer en ter wille van het evangelie. Dit offer-karakter lijkt te stralen van het ene tot het andere eind van 2 Korinthiërs (1:9; 6:1-10; 11:16, 33; 12:7-12). En voeg daarbij ook de teksten uit Handelingen 20:19-20; en 1 Thessalonicenzen 2:2-12; 2 Timotheüs 3:10-11.

Is Paulus niet heel eenvoudig een discipel van het evangelie, meer dan dat hij een evangelist of leraar is? Het is treffend te zien, als we de bovengenoemde teksten uit Markus lezen, in welke mate Paulus beantwoordt heeft aan wat de liefde van de Heer vereiste. Hij heeft niets voor zichzelf gehouden van de normale dingen waarop onze menselijke waardigheid leunt. Hij had geen titels, geen fortuin, geen maatschappelijke positie, geen invloedrijke vrienden; hij beroemde zich niet op zijn grote geleerdheid of op zijn natuurlijke verstand.

In elk evangelie wordt een groot deel ingenomen over de vorming van de discipel als instrument van de genade. Met vrees en ootmoed lezen we de woorden van de Heer, die ons verbrijzelen:

- *‘Wie dan zichzelf zal vernederen als dit kind, die is de grootste in het koninkrijk der hemelen’* (Matt. 18:4).
- *‘Als iemand Mij wil navolgen, laat hij zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen’* (Mark. 8:34).
- *‘Want ieder zal met vuur gezouten worden’* (Mark 9:49).
- *‘Zo is het echter niet onder u; maar wie onder u groot wil worden, zal uw dienstknecht zijn, en wie onder u de eerste wil zijn, zal slaaf van allen zijn. Want*

ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen' (Mark. 10:43-45).

- *'Een Samaritaan echter, die op reis was, kwam bij hem en toen hij hem zag, werd hij met ontferming bewogen' (Luk. 10:33). 'Maar wanneer u wordt genodigd, ga dan op de laatste plaats aanliggen' (Luk. 14:10).*
- *'Ik zeg u, dat er zo blijdschap in de hemel zal zijn over een zondaar die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen die geen bekering nodig hebben' (Luk. 15:7).*
- *'Als iemand Mij dient, laat hij Mij volgen; en waar Ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn' (Joh. 12:26).*
- *'Dit gebied Ik u, dat u elkaar liefhebt' (Joh. 15:17).*

Vandaag hebben we geen Paulus meer. Wij zijn opgedragen aan God en aan het Woord van Zijn genade (Hand. 20). De Heer heeft nooit Zijn getuigenis verlaten en Hij heeft altijd herders over de kudde bekwaam gemaakt en in de openbaarheid geroepen. Deze leiders hebben geen persoonlijk gezag opgeëist, maar hebben het gezag van het Woord van God laten gelden in alles wat dit Woord duidelijk verklaart, terwijl zij zichzelf beschouwden als dienaars van God naar het voorbeeld van Paulus. De verzen uit 2 Korinthiërs 6:1-10 dienen als reglement voor de trouwe dienstknecht.

Hoe klein is onze maat, vergeleken bij wat Paulus deed! Wat schieten wij te kort, gelet op de vermaningen van de Heer aan Zijn discipelen! Onze vrees en onze nederigheid zouden veel groter moeten zijn. Wij kijken niet naar ons aandeel in de afwijkingen, waartoe onze zwakheid aanleiding geeft. Bijvoorbeeld het feit vitterig te zijn op sommige punten, en onachtzaam op andere. Laten wij alle verwaandheid ver van ons werpen en ons met inspanning uitstrekken naar een eenvoudige en complete gehoorzaamheid. In deze voortdurende strijd om dichterbij Christus te leven, is Paulus ook ons voorbeeld:

'Jazeker, ik acht ook alles schade te zijn om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus, mijn Heer, om Wie ik de schade van alles heb geleden en het als vuilnis acht, opdat ik Christus mag winnen en in Hem bevonden word, niet in het bezit van mijn gerechtigheid die uit de wet is, maar van die welke door het geloof in Christus is, de gerechtigheid die uit God is, gegrond op het geloof; om Hem te kennen en de kracht van zijn opstanding en de gemeenschap aan zijn lijden, terwijl ik aan zijn dood gelijkvormig word, om hoe dan ook te komen tot de opstanding uit de doden. Niet dat ik het al verkregen heb of al volmaakt ben; maar ik jaag ernaar,

of ik het ook mocht grijpen, omdat ik door Christus Jezus ook begrepen ben. Broeders, ik houd het er niet voor, het zelf gegrepen te hebben, maar een ding doe ik: terwijl ik vergeet wat achter is en mij uitstrek naar wat voor is, jaag ik in de richting van het doel naar de prijs van de hemelse roeping van God in Christus Jezus. Voor zover wij dan volmaakt zijn, laten wij zo gezind zijn; en als u anders gezind bent, God zal u ook dat openbaren. Waartoe wij echter gekomen zijn, laten wij in hetzelfde spoor verder wandelen. Weest samen mijn navolgers, broeders, en ziet op hen die zo wandelen als u ons tot voorbeeld hebt' (Fil. 3:8-15).

Het Woord laat ons het visioen zien van de gemeente, zoals Christus haar spoedig aan Zich zal voorstellen, zonder vlek en rimpel. Mochten alle beweegredenen van ons hart geleid worden door dit visioen. Maar als we in onze ijver zelf proberen de dingen te regelen naar onze eigen inzichten om dit op de aarde te verwerkelijken, zou dat kunnen uitlopen op een gemeente, die over zichzelf voldaan is en waarin een farizeïsche geest kan binnendringen.

We moeten niet vergeten dat de brieven dikwijls spreken over zwakken; de evangeliën over kleinen, over kinderen, over schapen die de goede Herder liefheeft. Lukas spreekt over een Samaritaan, die een gewonde naar de herberg bracht. Waar is die herberg? Er zijn ook wolven te vrezen. Hoe kunnen we zonder Hem aan zoveel behoeften voldoen, aan zoveel gevaren het hoofd bieden? En dat is toch wel het belangrijkste van de dingen die we hebben geprobeerd te overdenken. Buiten de tegenwoordigheid van de opgestane Christus zullen wij de neiging hebben terug te gaan naar een wettisch systeem, bedoeld als een geneesmiddel tegen verslapping. Als we willen dat de tegenwoordigheid van de Heer krachtig is, moeten er zielen zijn die in gemeenschap met Hem leven, naar de roeping die overigens tot allen komt (1 Kor. 1:9).

Deze gemeenschap kan alleen maar geboren worden en groeien in de persoonlijke gehoorzaamheid aan de geboden van de Heer. *'Als iemand achter Mij wil komen, laat hij zichzelf verloochenen, dagelijks zijn kruis opnemen en Mij volgen'* (Luk. 9:23).

Bron: Le Messenger Évangélique 1969-288; Titel: La gloire dans l'Assemblée et le disciple de l'Évangile